

LA MENT ENCANTADA

JOSEP MICÓ CONEJERO

Les persones creixem, madurem i ens desenvolupem com a individus diferenciats, tant en l'aspecte personal i social com en el professional, ajudats, entre d'altres factors, pel suport i l'enriquiment en coneixements i experiències que ens aporten la família, els amics i amigues i les relacions socials en general.

Aquest llarg procés, que de fet dura tota una vida, ens portarà, amb tota mena de vicissituds, a aconseguir una relativa satisfacció humana i professional que, certament, serà diferent en cada persona, però socialment considerada en la majoria dels casos.

Si a les persones que pateixen alguna malaltia mental, a més d'haver de suportar aquesta pesada càrrega, els hi posem tot tipus de dificultats perquè no puguin tindre un accés sense cap restricció a aquest contacte fonamental amb el medi social, els estem condemnant a la soledat i a l'ostracisme, a més de crear-los obstacles innecessaris perquè puguin desenvolupar amb plenitud les seues capacitats.

La soledat escollida pot ser creativa, tanmateix, quan la soledat és imposada perquè se'ls tanquen portes, provoca sentiment de rebuig i dolor i no afavoreix que aquestes persones se senten part de la societat ni els ajuda en el seu procés de millora o curació.

Les institucions públiques han de promoure aquestes actituds positives i hi cal que invertisquen més diners per fer-les possibles però nosaltres, els

Jaime Arcos Requena

ciutadans i ciutadanes del carrer, creiem que també hem de col·laborar-hi amb la nostra actitud responsable i humana.

Cal trencar tabús sobre aquestes malalties. Probablement no totes ni tots els malalts podran realitzar determinades activitats, cosa que també ocorre amb persones que no tenen aquestes circumstàncies, però del que es tracta és de fer factible i potenciar que tots i totes puguin arribar al límit de les seues possibilitats professionals i humanes. Si les condicions són ben favorables ens hi trobarem amb sorpreses molt agradables.

Aquesta és la història personal de Jaime Arcos Requena, un estudiant que treballava per sufragar-se els estudis, que els anava superant amb escreix i que va veure truncada la seua trajectòria per l'aparició sobtada d'una dura malaltia mental.

Públic el dia de la inauguració de l'exposició i lliurament del 1r Premi d'Il·lustració Jaime Arcos Requena.

Obra guanyadora del 1r Premi d'Il·lustració Jaime Arcos Requena, l'autora de la qual va ser Iris Richart Garcia, natural d'Antella, amb la il·lustració El Mur.

No obstant això, mai no va renunciar a finalitzar els seus estudis ni tampoc a treballar en la seua vocació, amb la realització de pintures murals, quadres, il·lustracions i dissenys per a revistes i llibres. Segur que no li va resultar gens fàcil perquè els embats de la malaltia hi eren presents sempre, però en Jaime predominava la voluntat de superació i l'afany de crear.

Aquesta mentalitat de lluita, de superació i de creativitat, aquesta voluntat de ser-ne, un més entre els altres éssers humans, és el que va voler ressaltar l'Associació Cultural Cilim amb l'exposició-homenatge a Jaime Arcos Requena, que es va inaugurar

Presentació de l'acte inaugural

el 20 de gener del 2020 (un any després de la seua mort) al Palauet d'Aiora de València (Universitat Popular) i amb la instauració d'un premi anual d'il·lustració que portarà el seu nom, Premi d'Il·lustració Jaime Arcos Requena. S'hi ha volgut valorar el seu esforç, un cas que pensem que es dona també en moltes persones que viuen semblants circumstàncies.

Malgrat l'oratge diluvial d'aquell vespre de gener del 2020, la sala on es va celebrar l'acte es va anar omplint, a poc a poc, de manera total. Hi vingueren molts amics de Jaume, les seues germanes Gloria i Amada (aquesta des de Conca), així com les seues nebodes Carol, Andrea i Lucia.

Hi havia també Iris Richart Garcia, natural d'Antella, guanyadora del 1r Premi d'Il·lustració Jaime Arcos Requena amb la seua obra *El mur*, una obra on segons el jurat "la tècnica i el concepte de la qual es conjuguen per tal d'aconseguir un exquisit paral·lelisme entre ells, una obra que cita referents universals de la

La guanyadora del 1r Premi d'Il·lustració Jaime Arcos Requena, Iris Richart, i els membres del jurat, Carles Alós, Abel Dávila i Anna Pérez

pintura contemporània, i crea una nova realitat. Com-mou per la seua sensibilitat i alt nivell de poetització de fenòmens d'índole social, és crítica i reflexiva, és un mur que es forada perquè hi traspasse la llum i sobretot és una il·lustració plena de bellesa”

Entre el públic es trobaven els membres del jurat: Carles Alós, Anna Pérez i Abel Dávila, així com alguns dels participants en el concurs.

Ens hi va acompanyar la directora de la seu Palauet d'Aiora-Universitat Popular, Eva Such, a qui agraïm el seu suport.

A l'acte es va reivindicar la inclusió en la societat dels malalts mentals en general, i dels esquizofrènics en particular, i s'hi va reclamar informació i trencament dels estigmes d'aquestes malalties ja des de l'escola, així com l'ús d'una informació i llenguatge adequats als mitjans de comunicació per tal de desfer estereotips falsos que provoquen dolor en les persones que pateixen alguna d'aquestes malalties. S'hi va exigir més atenció i dotació per part de les administracions públiques envers aquesta problemàtica: ajudes en formació i orientació a les famílies, detecció precoç de les afeccions, més temps d'atenció professional als malalts, etc.

La Directora de La Universita Popular -Palauet d'Aiora, Ana Such, el cantautor Lluís Vicent amb la guanyadora.

L'exposició-homenatge va comptar així mateix amb l'actuació del cantautor i poeta Lluís Vicent, que va cantar algunes de les cançons del disc *Segon Origen*, a més d'alguna cançó que va adaptar per a aquest esdeveniment.

L'acte va finalitzar amb el lliurament del 1r Premi i amb la projecció d'un vídeo sobre la vida i obra de Jaime Arcos Requena.

HOMENATGE

jugaven els camins de la pluja descalça,
al barri de les caminades lluminoses,
a ensorrar les espieres substancioses
del mural de mestria que el teu nom exalça.

vel·leítós capvespre que l'aiguat encalça
damunt les correnties dels deures de l'ànima,
l'arrel de les passes que adobaren magnànima
florirà en un esclat de colors que embalça.

carícies de retorn fonen la cascada
i files de claror cerquen el punt de fuga,
neguen el signe i copsen la ment encantada.

buguenví·lies d'Aiora miren el cel,
fa un any que reben l'esclat de l'estrella nova,
que al Palauet sona com un violoncel.

Josep Micó, 20 gener 2020

Obra guanyadora del 2n Premi d'Il·lustració Jaime Arcos Requena, l'autor de la qual ha estat Florenci Oriola Flores, natural de Bagà, amb la il·lustració Surt!.

D'altra banda, la convocatòria del II Premi d'Il·lustració Jaime Arcos Requena ha aconseguit una alta participació malgrat la persistència de la pandèmia.

S'hi han presentat 175 obres, un nombre molt alt de participants, als quals l'Associació Cultural Cilim agraeix el suport al projecte. Cal subratllar, segons el jurat, l'alta qualitat de la majoria d'il·lustracions participants.

Ha resultat guanyador Florenci Oriola Flores, natural de Bagà, amb l'obra *Surt!*, una plàstica poesia de la lluita que duen els agents interns i externs contra la malaltia.

El guanyador ha rebut la recompensa però l'acte de lliurament del II Premi s'ha suspès en dues ocasions a causa de la pandèmia i no s'ha pogut dur a terme de moment.